

Kurzus előadója: Tóth-Czifra Júlia
Kurzus megnevezése: A filológia gyakorlattana
Kurzus megnevezése angolul: Praxeology of philology
Kurzus kódja: MIR11-316
Kurzus helye és ideje:
Oktató elérhetősége: email: toth.czifra.julia@gmail.com honlap: fogadóóra: megbeszélés szerint

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, német, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): gyakorlat
Követelmények: - Rendszeres és fölkészült részvétel az órákon (legfeljebb 2 hiányzás) - Legalább 1 alkalommal vitaindító referátum - Zárthelyi dolgozat/szóbeli beszámoló

Kurzus leírása, tematikája: A szeminárium arra tesz kísérletet, hogy egy viszonylag új irodalom- és társadalomtudományi kutatási irány, a gyakorlattan (<i>praxeológia</i>) legfrissebb szakirodalma, valamint egyes hazai filológiai műhelyek kurrens kutatásai segítségével kérdezzen rá: mi a filológia? Ennek során a szövegekkel való foglalkozás mindennapi tevékenységei felől próbáljuk meg rekonstruálni a filológiai munka tereit, sajátos időszervezeteit, valamint elmélet és praxis éles megkülönböztetését felfüggesztő „kézműves tudásformáit”. Ezzel párhuzamosan a filológia tárgyát, a szöveget is munkafolyamatok, gyakorlatok és technikák kölcsönhatásainak termékeiként vesszük szemügyre.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: A lenti lista tájékoztató jellegű, a végleges tematikát az óramegbeszélésen kapják meg a hallgatók! Egyes szövegek korlátozott hozzáférhetősége miatt az érintett olvasmányok elérhetőek lesznek az e-learning felületen. Friedrich Kittler, <i>Philologische und Homerische Frage = Was ist eine philologische Frage?</i> , herausgegeben von Jürgen Paul Schwindt, Suhrkamp, 2009, 288–289. [elérhető magyar fordításban] Hans Ulrich Gumbrecht, <i>The Powers of Philology: Dynamics of Textual Scholarship</i> , University of Illinois Press, 2003, 1–23. [részben elérhető magyar fordításban: <i>Filológiai Közlöny</i> , 2015/2 (megjelenés előtt)] Lorraine Daston, „The Anti-Crisis,” in: Dieter Simon, ed., <i>Rechtshistorisches Journal</i> , Vol. 18 (1999): 449-457. [elérhető németül is] Pierre Bourdieu, <i>A tudomány tudománya és a reflexivitás</i> , Gondolat, Budapest, 2005. [„A tudós ’szakma’” fejezet] Steffen Martus – Carlos Spoerhase, <i>Praxeologie der Literaturwissenschaft</i> , in: <i>Geschichte der</i>

Germanistik (2009), Nr. 35–36, 89–96. [Az irodalomtudomány gyakorlattana, ford.: Kelemen Pál, Filológiai Közlöny, 2015/2 (megjelenés előtt)]

Hans-Jörg Rheinberger, Experimentalsysteme und epistemische Dinge: eine Geschichte der Proteinsynthese im Reagenzglas. Frankfurt am Main 2006, 18–34. [angolul: Toward a History of Epistemic Things: Synthesizing Proteins in the Test Tube. Stanford: Stanford University Press, 1997.]

Schickore, Jutta, Doing Science, Writing Science. In: Philosophy of Science 75 (2008), 323–343.

Előszó = Metafilológia 1., szerk. Déri Balázs, Kelemen Pál, Krupp József, Tamás Ábel, Ráció Kiadó, Budapest, 2011, 9–44.

Előszó = Metafilológia 2., szerk. Kelemen Pál – Kulcsár Szabó Ernő – Tamás Ábel – Vaderna Gábor, Ráció Kiadó, Budapest, 2014, 9–16.

Stephen G. Nichols, Materiális filológia – mi végre? = Metafilológia 2., szerk. Kelemen Pál – Kulcsár Szabó Ernő – Tamás Ábel – Vaderna Gábor, Ráció, Budapest, 2014, 456–483.

Stephan Kammer, Textúra: Az irodalmi kéziratok státusáról = Metafilológia 1., 179–191.

Rüdiger Campe, Az írásjelenet = Metafilológia 2., 730–743.

Christian Benne, Tárgyiságjelenetek = Metafilológia 2., 744–759.

Anke te Heesen, [Der Zeitungsausschnitt. Ein Papierobjekt der Moderne, 2006.] The newspaper clipping: A modern paper object, 2014. [kijelölt szemelvények]

Bengi László, Újraközlés és újraolvasás = Filológia – nyilvánosság – történetiség, szerk. Kelemen Pál, Kozák Dániel, Kulcsár Szabó Ernő, Molnár Gábor Tamás, Bp., Ráció, 2011, 198–229.

Kabdebó Lóránt – Lipa Tímea, A huszadik századi magyar szövegtudomány egy megoldandó problémája, 2014.

A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Pierre Bourdieu, A gyakorlat elméletének vázlata: Három Kabil etnológiai tanulmány, Napvilág Kiadó Kft., Budapest, 2009.

Polányi Mihály, A hallgatóságos dimenzió = Uő., Tudomány és ember: Három tanulmány, Argumentum, Budapest, 1997, 163–236.

Lorraine Daston, Sciences of the Archive, Osiris, Vol. 27, No. 1, Clio Meets Science: The Challenges of History (2012), 156–187.

Hans-Jörg Rheinberger, Scripts and Scribbles, MLN, Volume 118, Number 3, April 2003 (German Issue), 622–636.

Hans-Jörg Rheinberger, Discourses of Circumstances: a note on the author in science =

Scientific authorship: credit and intellectual property in science, eds. Mario Biagioli and Peter Galison, New York, NY [u.a.], Routledge, 2003, 309–323.

Rahel Jaeggi, Kritik von Lebensformen, Frankfurt am Main, 2013, 67–135.

Andreas Reckwitz, Praktiken und Diskurse. Eine sozialtheoretische und methodologische Relation = Herbert Kalthoff, Stefan Hirschauer und Gesa Lindemann (Hrsg.), Theoretische Empirie. Zur Relevanz qualitativer Forschung, Frankfurt am Main, 2008, 188–209.

Robert Schmidt, Von der Performativität zu den Praktiken. Anregungen für eine Praxeografie des Textuellen = Joachim Grage und Stephan Michael Schröder (Hrsg.), Milieus, Akteure, Medien: Zur Vielfalt literarischer Praktiken um 1900, Würzburg, 2013, 11–25.

Ute Frietsch und Jörg Rogge (Hrsg.), Über die Praxis der kulturwissenschaftlichen Arbeit. Ein Handwörterbuch, Bielefeld, 2013.

Wilhelm Scherer, Promemoria betreffend das Germanische Seminar, die Müllenhoffsche Bibliothek und Müllenhoffs Nachlaß = Uwe Meves (Hrsg.), Deutsche Philologie an den preußischen Universitäten im 19. Jahrhundert. Dokumente zum Institutionalierungsprozess. Berlin und New York, 2011, 843–849.

Carlos Spoerhase, Das ‚Laboratorium‘ der Philologie? Das philologische Seminar als Raum der Vermittlung von Praxiswissen. = Andrea Albrecht, Lutz Danneberg, Olav Krämer und Carlos Spoerhase (Hrsg.), Theorien, Methoden und Praktiken des Interpretierens, Berlin und Boston, 2015. [megjelenés előtt]

Metafilológia 2., szerk. Kelemen Pál – Kulcsár Szabó Ernő – Tamás Ábel – Vaderna Gábor, Ráció, Budapest, 2014. [elsősorban: „Jelenetek” blokk]

Megjegyzés:

Rendszeresen szükséges technikai eszközök: